

Posten har gitt ut frimerker om norrøn mytologi. Der er også Snøfrid og Harald med. Snøfrid er samejenta som Harald forelsket seg i da han gjestet Dovre. Harald er altså han som samlet Norge til ett rike, som det heter seg.

På frimerket møter Harald Hårfagre Snøfrid ved Tofte på Dovre. Og det er da det skjer! Hårfagre blir ifølge myten brennhet i hele kroppen og vil ha Snøfrid på flekken. De to gifter seg senere og får fire sønner.

Det er kunstneren Sverre Morken som har gjenskapt det hete møtet mellom de to.

– Jeg ble virkelig inspirert av en artikkel som professor Gro Steinsland hadde skrevet i Aftenposten. Historien om Snøfrid og Harald Hårfagre kjente jeg godt til fra før av. Jeg utdannet meg som treskjærer for 45 år siden akkurat på Dovre, forteller Morken til nrk.no/sami.

Morken fikk et oppdrag på en gård på Dovre med å skjære ut en skåpkoll, og da fikk han se et maleri av Hårfagre og Snøfrid som hang på finstua på kongsgården. Da han fikk oppdraget fra Posten Norge om frimerkeserien kom han på dette maleriet.

– Da bestemte jeg meg for å koble sammen dette maleriet med nasjonalfjellet Dovre, forteller kunstneren.

Professor Gro Steinsland ved Universitetet i Oslo er en av Norges fremste eksperter innen norrøn mytologi. I programserien Mellom himmel og jord på NRK forteller Steinsland om møtet mellom Snøfrid og Harald.

– Kong Harald er i ferd med å samle landet til et rike. Han kommer til Dovre ved juletider og tar inn på det store gården Tofte like ved Dovrefjell. Han sitter og koser seg med julemat sammen med mennene sine da sammen Svåse banker på døren. Han vil at kongen skal følge med ham til teltet sitt. Kongen blir irritert og rasende over å bli forstyrret, men sammen gir seg ikke og kongen blir med. Straks han trer inn i teltet hos Svåse, så stiger den vakre kvinnen fram, forteller Steinsland.

På det nye frimerket vises også Snøfrids far Svåse som står i bakgrunnen og passer på at alt går riktig for seg.

Hårfagre godtar Svåses krav om at han må gifte seg med Snøfrid før de kan elske. Senere gifter de seg.

– Hårfagre elsker denne kvinnen svært høyt. Når hun dør, så sitter Harald Hårfagre over liket hennes i tre år og sørger. Han holder på å bli gal, forteller Gro Steinsland.

Ifølge professor Steinsland er møtet mellom Snøfrid og Harald en riksdannelsesmyte.

– Her inngår det norrøne og det samiske folket på fredelig vis en allianse som får rikspolitiske konsekvenser. Snøfrid ble Haralds ektemake. Navnet hennes gir assosiasjoner til Snøhetta. Fridir er et eldgammelt religiøst begrep som betyr fred og fruktbarhet. Snøfrid kom til å skjenke

kongen fire sønner. Det som har fått liten oppmerksomhet, er at det er fra samekvinnen Snøfrid at den norske kongerekkefølgen føres videre fra og med Harald Hårdråde, Snøfrids oldebarn, forteller Steinsland.

Kunsteren Sverre Morken synes historien om Snøfrid og Harald Hårfagre er svært interessant. Tilbakemeldingene er positive.

– På Dovre ble frimerkene utsolgt med en gang postkontorene ble åpnet. Jeg tror det var meget populært. Fra samisk hold har jeg ikke hørt noe. Jeg vet ikke om hvor mange som vet om dette.

– Kanskje frimerkene også blir utsolgt i Karasjok og Kautokeino?

– Det hadde vært kjempeartig, svarer Morken.

Han har også tidligere brukt samiske motiv på frimerker. I 2006 brukte han en sjamantromme av finnmarkstypen.

Også den samiske historikeren Aage Solbakk har satt seg grundig inn i historien om Snøfrid. Han er i ferd med å skrive en historiebok på samisk for ungdomsskoletrinnet, og her skal Snøfrid skildres.

– Norske historikere har til nå skrelt vekk Snøfrid, forteller Solbakk til NRK Sámi Radio.

Solbakk mener beretningen om Harald Hårfagres møte med samene på Dovre, tyder på at Hårfagre må ha hatt stor respekt for samefolket.

Han forteller at Snøfrid hadde evner utenom det vanlige; noaidi-evner.

– Disse evnene arvet sønnen Ragnvald. Han ble imidlertid drept av sin egen bror Erik Blodøkse. Trolig følte Erik seg truet nettopp på grunn av de spesielle evnene til Ragnvald, sier Solbakk.

Den samiske historikeren kjenner ikke til Snøfrids samiske navn.

Motivet finnes på Postens frimerkeserie 'Norrøn mytologi'
<<http://www.posten.no/Portal/NyheterPresse/Pressemeldinger/28032008pmmmytisk.htm>> .

Hør historien om Snøfrid <<http://www1.nrk.no/nett-tv/klipp/251194>>

HØR: Kunstner Sverre Morken <<http://www1.nrk.no/nett-tv/klipp/354555>>

GULDAL: Historihkkár Aage Solbakk:a Snøfrid birra <<http://www1.nrk.no/nett-tv/klipp/354563>>

<http://www.nrk.no/mellom_himmel_og_jord/>

Også i Heimskringla <<http://no.wikipedia.org/wiki/Heimskringla>> (sagaen om de norske kongene) forteller Snorre Sturlason om møtet mellom samekvinnen og Harald Hårfagre.

HØR OGSÅ: Religionens kjendiser
<http://www.nrk.no/programmer/radio/mellom_himmel_og_jord/1.990584>
Utsolgt på Dovre